

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru meșarohie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumerățiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Octombrie-Decembrie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumerațiune se trimit mai cu înlesnire pelângă asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerațiunii, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultime se fie scrise bine, ca să se poată cetă.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Septembrie 1884, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârziă cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Nr. 4508. Scol.

Cerculariu

cătră toate oficiile protopresbiterale și parochiale din archidieceșana gr. or. română a Transilvaniei.

Din împregiurarea, că prescripțiile în vigoare relative la instituirea învățătorilor la scoalele noastre nu se împlinesc totdeauna cu recernta esactitate urmează foarte adese ori inconveniente, cari pelângă altele mai au de consecință și întârziarea începerei învățămîntului. Spre încungiurarea acestora să ordină următoarele:

1. Deoarece în sensul statutului organic posturile vacante de învățători se pot întregi numai prin alegere din partea sinodului parochial pe baza concursului premers, ear în sensul normativului scolar din 1882, §§. 75, 77 și 81 în casuri, când din ori-ce cauză stațiunea învățătorescă nu s'a întregit prin alegere, denumirea de suplenți ori altă provisiune interimală are de a urma din partea consistoriului archidieceșan: ori-ce altă instituire de învățători e nulă și nevalidă și va avè de urmare, că anii de serviciu și respective de pracsă nu se vor computa pe viitoriu, și instituiților în ori-ce alt mod nu li se vor estrada certificate de serviciu în-

vățătoresc spre a fi eliberați dela serviciul continuu militar.

Cu deosebire se atrage atențiunea oficiilor protopresbiterale și parochiale la cerculariul acestui consistoriu din 1880 Februarie 20 Nr. 297 Scol., prin care s'a abrogat și s'a oprit instituirea de învățători prin contract, pacturi și alte convențiuni încheiate între aceștia și comunele bisericesci ori comitetele parochiale.

2. Spre scopul ținerii în evidență a personalului învățătoresc cu privire la institutul regnicolar de pensionare al învățătorilor poporali zace în interesul atât al comunelor bisericesci, cât și al învățătorilor, ca ori-ce schimbare în persoana învățătorilor să se notifice inspectorilor regesci de scoale comitatensi. Notificarea aceasta au de a o face protopresbiterii ca inspectorii tractuali de scoale, arătând când și cum a devenit stațiunea vacantă (prin moartea, abdicerea, amovarea învățătorului); cine s'a ales (și întărit) în locul lui; dacă alesul are ori nu atestat de cualificațiune, de unde și de ce dat și număr, și în fine unde a funcționat în anul precedent ca învățătoriu.

Dacă inspectorul regesc de scoale cere din oficiu comunicarea documentelor atăror învățători, aceste sînt a i se transpune în copii netimbrată provăduță cu clausula de autenticare din partea protopresbiterului.

Spre scire și conformare se înseamnă aici, că de oare ce comunele bisericesci, cari susțin scoale confesionali în tot cazul au de a solvi taxa anuală la acel fond, chiar și dacă postul de învățătoriu rămâne vacant, zace în interesul propriu al învățătorilor nostri, ca și ei se devină înscriși ca membri ai institutului, și se solvească în regulă taxele prescise.

Se înseamnă mai departe, că membri la institutul de pensionare regnicolar pot fi nu numai, după cum precisează art. de lege XXXII din 1875 §. 2, învățătorii definitivi, provăduți cu atestate de cualificațiune (diplome), ci în sensul ordinațiunii domnului ministru r. ung. de culte și instrucțiune publică dtdo. 20 Martie 1877 Nr. 5716 și acei învățători fără de atestate de cualificațiune (provisoric), cari după usul observat din partea bisericilor au intrat în funcțiune înainte de anul 1868 ori dela acesta încoace până la anul 1875.

În fine se observă, că acei teologi, cari ocupând posturi învățătoresci devin înscriși în institutul de pensionare și solvesc taxa fundamentală și taxele anuali, când părăsesc pentru totdeauna cariera învățătorescă

au dreptul a pretinde restituirea taxelor solvite la acel fond.

Dat din ședința consistoriului archidieceșan, Sibiu, 6 Septembrie, 1884.

Nicolau Popea m. p.,
archimandrit și vicariu archiepiscopesc.

Alba-Iulia, 18 Septembrie 1884.

De vre-o trei săptămâni me afu în vechia capitală a principilor calvinesci din Transilvania — în Alba-Iulia. Acest oraș pe și ce merge se înfrumusează cu noue zidiri — semn că prosperează materialicesc. Poporațiune e din cele mai variate — aici și se înfățișează în miniatură pregnantă icoana diverselor naționalități și confesiuni ce compun poporațiunea Transilvaniei: Maghiari, Sasi, Germani, Români și cu deosebire Jidani. Alba-Iulia se poate numi cuibul principal al Jidovimei din Transilvania. Unde te întorci tot de Jidani te împedeci. Jidovii sînt binevăduți înaintea Maghiarilor, pentru cuvîntul că ei nu se opun la ideea scriintită de maghiarisare. Maghiarilor le este de ajuns simpla profesiune de naționalitate maghiară din partea Jidovilor — mai mult nu le trebuie. În fond însă Jidovul și aici ca pretutindenea este tot cum a fost de când soartea l-a spulberat în lumea largă printre diversele seminții ale pămîntului. Câtă vreme ideea de maghiarisare va fi compatibilă cu posibilitatea de speculă — Maghiarii vor putea conta la spriginul rasei jidovesci; îndată ce s'ar schimba relațiunile politice în defavorul stăpînitorilor actuali, aceștia pot fi asigurați că cei dintâi fugari de sub steagul maghiar vor fi earăși Jidovii.

Maghiarii de aici sînt tot așa de fanatici în privința naționalismului ca și ceilalți frați ai lor din alte părți. Chiar și oamenii din straturile de jos ale societății lor ziua noaptea sînt preocupați numai de ideea maghiarismului, la care se închină ca păgâni la idoli. Te surprinde perfidia și impertinența, cu care chiar și cel mai de pe urmă cismariu denunciază pe Români — în interesul maghiar. Este un fel de coleră politică acest parocism național. Mijloacele, cu care agitează Maghiarii contra Românilor, sînt cele cunoscute și practicate pretutindenea — dacoromanismul și panslavismul. Aceste fantasme tulbură foarte mult linisceea sufletească a Maghiarilor. Să tem pentru că-i muștră consciința.

Românii sufer foarte mult în urma intoleranței maghiare. Limba maghiară fiind esclusiva limbă a

FOIȚA.

Suveniri și impresiuni dela Asociațiune.

(Urmare din numărul 102.)

Pregătirile de bal se fac mai cu grabă decât alte lucruri. Tinerul, care voiesce a se presenta într'un bal elegant de lumea mare, aleargă în ruptul capului și face tot ce poate să-i ridice valoarea personală la o astfel de petrecere. De aci se esplică precipitarea, neastempărul, iritațiunea febrilă ce ne cuprinde în fazele de pregătire pentru bal. Mai mult simțesce efectele acestei situațiuni iritate personalul de serviciu, care pentru promptitudinea, cu care ne servesc, în loc de recunoscință este aproape asaltat cu imputări preste imputări. Este greu a descrie fazele pregătirilor cu diferitele momente penibile. Fiesce care își face toaleta cum crede mai cuviincios.

În casa, unde mă pregătiam și eu de bal, era o viuă mișcare prin diferitele odăi — eară pe trepte alergau în sus și în jos diferitele persoane angajate cu serviciul. Din odaia mea se audia câte un șgomot ce-ți însufla temeri și grigi — îți venia a crede că cutare servitor în hyperzelul de a se arăta prompt și precis răpedînduse prea cu vehemență pe

trepte în jos și-a frânt gâtul sau vre-un picior. Atât e de mare neastempărul omului în asemenea situațiune critică!

În cele din urmă sîntem gata și părăsind odaia într'o stare, deși se pare că a fost sub mâni de jefuitori, ne îndreptăm pașii cu înțeleală spre otelul, unde avea să se țină balul. Am ajuns destul de timpuriu pentru că numai ici coala era câte o păreche — dovadă, că alții au avut și mai mari perplesități cu pregătirile. Până a sosi publicul am dat un rotogol prin sală și aședîndu-mă într'un colț mi-am pironit privirile curioase asupra păreților decorați. O surprindere plăcută mi-a făcut chipul unei femei alegorice pe un transparent în frontul salei. Această figură alegorică arăta cu un aer grav și impunător asupra unei cărți. Ori și cine pricepe sensul: era indigitația spre cultură și învățătură. Puțin timp am așteptat și sala cea spațioasă dela hotelul „Stefan Szecheny“ abia putu cuprinde numărul cel imosant de public. Musica începe și sute de părechi se prind în horă, cu care se deschide seria jocurilor arangiate cu bun tact. În scurtă vreme întreg publicul tiner e prins de forța iresistibilă a muzicii în vîrtegiul jocului, care părea că nu vrea să mai aibă sfîrșit. Pausale erau numai momente de impaciență, atât de farmecător este jocul pentru oamenii necărunți încă. Pe divanele laterale ședea nesce venerabili bătrâni și

nesce venerabile matroane, care se desfătau numai din desfătarea altora. — Ei priveau la tinerimea ce se învîrtia cu atăta foc și se mîngăiau cu ideea că și dîșii au jucat odată, poate cu o vervă mult mai mare, decât generațiunea de aci. Tempii pasati! Ce au fost au trecut și nu mai este... Presentul și viitorul este al nostru!

Abia se mai stîmpără încâtva prima furie de joc și în cea dintâiu paușă am trecut în revistă persoanele jucătoare. Toaleta cea elegantă și variată, constumele cele strălucite ce împodobiau talia cea mlădioasă a domnișoarelor, erau o adevărată desfătare pentru ochii cei nesățioși. Cu deosebire m'a încântat costumul național, care-l purta cu multă mândrie, și justă fală mai multe doamne și domnișoare române. Apropos de costum! Costumul nostru național românesc era pe la anii 1860 o îmbrăcăminte de rară predilecțiune la român, îngreunînduse vremile era pe aci să dispară, dar nobila inițiativă a reginei române earăși i-a redat vechia importanță și valoare socială și astăzi românele noastre în mânia timpurilor grele la serbători însemnate îl îmbracă cu multă satisfacțiune. Acest costum pitoresc contrasta într'un mod plăcut cu toaleta obicinuită, care de asemenea era arangiată cu mult gust și eleganță. Ici coala câte un șlep elegant șerpuia cu înțeleală fulgerului printre șirurile cele dese de jucători, venind une-ori în pericol, de

administrației și a justiției, te cuprinde mila vădând pe bietul român alergând în dreapta și stânga cu hotărârile autorităților, care nu le înțelege. În zilele trecute un român țerean mersese la Aiud într-o afacere judecătorească, unde neputându-se înțelege cu nimenea a venit la Alba-Iulia să-și ia un avocat, care se vorbească pentru dânsul în limba statului. Atât de departe am ajuns încât limba română nu se mai tolerează nici în graiu.

Dar pe stăpânii țilei nu-i alterează de loc astfel de anomalii — boala maghiarismului a coplesit întrînșii ori ce simț de ecuitate și dreptate cătră celelalte naționalități. — Ori ne facem maghiari ori luăm lumea în cap — *tertium non datur*.

Aceasta este trista alternativă ce ne-o pun Maghiarii pretutindena și fiindcă Românii nu sunt aplicați a-și părăsi patria străbună — ergo trebuie prigoniți și stérpiți de pe fața pământului.

Și ce este mai trist — agitațiunea maghiară a străbătut și în scoale. Studenții români de aici sunt persecutați formal. Nise profesori fanatici, cărora li s'a incredințat creșterea junimei în gimnaziul catolic de aici, tractează cu tinerii scolari români într'un mod atât de brutal, încât și se revoltă sângele. E foarte caracteristic faptul, că mai ales tinerii de confesiune greco-orientală sunt persecutați în mod demonstrativ și sistematic. Ei plătesc un didactru indoit — numai pentru că sunt de altă confesiune. Îndată ce trec la confesiunea catolică sau greco-catolică, li se iartă didactrul pe jumătate și profesorii mai slăbesc cu injurăturile cele necălite. Au și trecut unii dintre tineri — numai ca să-și înlesnească studiul. Acesta este un specimen de *proselitism ordinari* și merită a fi sbiciuit înaintea lumii. Pelângă aceste persecuțiuni tinerii români trebuie să auză și de și injurături de cele mai grețoase, care nu le poți pronunța într'o societate cultă.

Eată superioritatea acelei culturi ce voiesc să ni-o impună Maghiarii cu forța!

Nu știu ce sporiu fac studenții din diferitele obiecte de instrucțiune, atât însă știu, că istoria universală se propune cum am dice numai *per summum apices*, ear istoria maghiară se propune *per longum et latum*. Vai de acela, care nu învață din fir în fir această istorie tendențioasă —! Un atare nenorocit mai bine va face să ia lumea în cap decât să arete că nu cunoaște toate unghiurile globului maghiar.

Chiar și tinerii evrei sunt persecutați pentru religiunea lor mosaică și sunt tractați de o potrivă cu tinerii greco-orientali. Causa este că lângă fanatismul național se mai adaugă și fanatismul confesional.

Între asemenea condițiuni de educațiune nu este cu puțință a crește cetățeni destoinici, cari intrând în viața practică să poată fi spre folos societății, pentru care sunt crescuți.

Atât deocamdată despre instrucțiune încât pentru tinerimea română. —

În fine trebuie să amintesc că nicăiri în Transilvania moralitatea publică nu se află la un nivel atât de jos ca aici în Alba-Iulia. Drept dovadă amintesc faptul, că concubințele sunt foarte numeroase și nu se ia nici o dispozițiune pentru ale stîrpi. — Copii din *pat nelegiuit* sunt legion.

Stăm rău pe terenul instrucțiunii publice, rău cu justiția și administrația, rău cu administrația

bisericească. Astfel omului cugetătoriu i se pare că este în un pașalic turcesc, unde toate autoritățile lucră pentru ruinarea sârmanului popor. Grele timpuri, și prospectele ne pun în vedere și mai grele. Nu e deci mirare că decădem cu repeziune.

O cură radicală trebuie pe la Alba-Iulia atât în cele politice cât și la cele bisericesti pentru toate confesiunile. Fără de această rana va lua dimensiuni tot mai mari.

Cu altă ocaziune mai multe.

Dr. St. ....

Revista politică.

În Croația s'au terminat alegerile pentru dietă, care este convocată pe 30 Septembrie a. c. Partida națională și-a asigurat majoritatea. Starcevicianii cu puteri înmulțite se prezintă în parlament. După prospectele de până acuma avem să ne așteptăm la scene și mai turbulente ca în perioada trecută.

Caracteristic este un lucru, ce nu se poate trece cu vederea. Elementele radicale ocupă tot mai mult teren în Ungaria și Croația. La noi antisemiții se prezintă în dietă ca partidă bineorganizată, și după cum se șoptește vor prezenta și adresă la cuvântarea de tron. În Croația Starcevicianii asemenea antisemiților noștri cu nouă puteri pășesc în parlament.

Prin sistema de guvernare de până acuma s'a dat material elementelor radicale, și ele încep a se valida. Prospectele din cuvântarea dela Oradea mare vor înăspri situațiunea și mai tare. Nu va fi deci lucru nenatural dacă și la noi vor ajunge la suprafață elementele radicale, mai ales când făcăm și de și observarea, că elementele moderate în justele lor pretensiuni naționale sunt respinse de cătră puternicia țilei și espuși în lumină falsă față cu poporul amărit până în adâncul sufletului său.

Întelneirea celor trei împărați preocupă și acuma presa europeană. Oficioasele rusesci în comentarea lor ajung la următoarele rezultate, estrase după diariul de „Sanpeterburg.“ „Constatăm cu fericire, că părerile noastre exprimate la întrevăderea celor trei puternici împărați din Europa, s'au adeverit prin scrierile ulterioare, ce ni-au venit din isvoare acreditate. Simțemintele personale ale celor trei împărați asemenea vederile și părerile ministrilor lor conșună într'u toate. Fiind toate trei împărățiile inspirate de una și aceeași dorință, de a trăi în bună conțelegere unii cu alții, și a întreține raporturi amicale cu celelalte staturi din Europa, nu s'a atins politica pe larg; s'a constatat deci unitatea în vederi în ce privește *status quo* al lucrurilor, și în locul acțiunii singuratică, care ar putea provoca divergență în păreri, sau neînțelegeri, s'a statorit principiul unității și al consilierei. Și fiindcă cestiunile speciale ce există, sau se vor ivi în Europa, vor fi dezbătute din aceste puncte de vedere, și astfel unitatea de vederi dintre cei trei împărați pe departe le va da forța materială și morală, de care dispun ele, de altă parte respectul față cu dreptul și dorința de a se susține pacea, se va valida în comun: pacea se poate privi ca asigurată și în adever garantată nu numai între cele trei împărății, ci și în întreagă Europa. Cu chipul acesta toate nelăturile, basate pe certe și rivalități, și încercările devastatoare ale inamicilor ordinii sociale se vor nimici și se vor zdrobi față cu demnitatea solidă și lo-

ială susținută prin amicia personală a celor trei împărați și consonanța guvernelor lor în vederi. Sântem convingși, că îndată ce opiniunea publică a tuturor țerilor va pricepe și va aprea după merit importanța acestui eveniment, se va manifesta pretutindena îndestulire și ușurare, cea ce va avea favorabilă influență asupra stărei politice, sociale și economice din întreagă Europa.“

Siguranța cu care se vorbește despre susținerea păcii europene va avea bună influență asupra tuturor oamenilor doritori de binele comun, și noi cu inimă liniștită ne continuăm activitatea spre prosperarea poporului nostru, care noi o identificăm cu prosperarea patriei, și nu le putem separa unele de altele.

Italia în nenorocirea ei se așteaptă la un mare pas politic. Prinșonierul din Vatican a anunțat pe secretariul său de stat, că la cazul când cholera ar izbucni și în Roma, dânsul va rumpe cu ficțiunea de prinsonieriu voluntariu. Despre aceasta vom mai vorbi.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Din tractul Sibiului, Septemvre 1884. Onorate Dle Redactor! Din toate părțile văd publicându-se repoarte și comunicate asupra conferențelor învățătoresci ținute est an din 25—31 August a. c., numai din cercul reuniunii învățătorilor din districtul Sibiului văd că nu se publică nimica. Nu știu cărei împregiurări se se atribuie acest indiferentism sau indolență, ori cum se o mai numesc, dar adevărul constată, trebuie să mărturisesc, că nu prea servește învățătorilor noștri de mare laudă, când ei înșiși nu vin a raporta despre faptele săvârșite de ei și în sênul lor în decursul conferențelor, tocmai în centrul și la ușa metropoliei noastre, unde ar trebui să fie cei mai calificați și eminenti învățători din întreaga archidieceasă.

Încât e așa sau nu, eu nu voiesc să constat, dar mi place să constată, că conferențele din est an au fost mai bine cercetate, ca cele din ultimii 2—3 ani trecuți, și acesta ar fi un semn îmbucurătoriu pentru cauzele școlare și în genere pentru învățământul în scoalele populare.

Fiind prezenți aproape toți învățătorii din tractele protopresbiterale Sibiu, Seliște și vr'o 4 învățători din tractul Avrigului, ședințele cele 3 dintâu s'au ținut sub presiul președintelui Reuniunii dl protopresbiter Simeon Popescu, în cari s'a deliberat asupra agendelor ținătoare curat de Reuniune, s'a reales președintele, care demisionase din cauza multor ocupațiuni ce are, și de asemenea s'a ales în locul v. președintelui dlui I. Căndea un alt vicepreședinte în persoana învățătorului din Reșinari Iosif Aron și cu aceste agendele ținătoare de Reuniune s'ar fi terminat. S'a constatat din diferitele rapoarte ale comisiunilor, că în anul trecut comitetul Reuniunii stătătoriu chiar și din bărbați ca Dr. Crișanu, I. Bechniș nu a ținut nici o ședință, dar cauza a fost, că nu s'au prezentat când cei din afară, când cei din lăuntru — cetățeni, și așa presiul a fost necesitat a conduce din presiul atât agendele curente, cât și cassa și averea Reuniunii, care din urmă se îmulsește încet dar sigur și se administrează foarte bine și stă din o sumă de 508 fl. 13 cr., afară de intratele din est an și de multele restanții pre la învățătorii din tractul Avri-

a i se contesta prin neprecauțiune dreptul de a figura ca appendice răsfățat.

În pauza cea mare s'a executat cu multă dibăcie și precisiune sub conducerea dlui Dubleș frumosul joc național „Călușerul“ un joc antic, care l'au adus străbunii noștri cu dênșii în Dacia. Acest joc constituie o parte esențială a obiceiurilor și tradițiunilor noastre străvechi și este o dovadă tradițională despre romanitatea noastră.

Aici ar fi datorința mea principală să ve numesc cu numele pe doamnele și domnișoarele ce au împodobit acest bal, și în deosebi se ve numesc regina balului, însă onorații cetitori se me dispenseze de acest obligământ. Voi dice pe scurt că secul nostru cel frumos atât cel din Orăștie cât și cel din alte părți au contribuit emulând de o potrivă ca acest bal să reușească în toate privințele spre mulțămirea tuturor.

Jocul a durat până în revărsarea țilei. Dimineața ne-am despărțit luând cu noi amintirea unei petreceri cu adevărat animate și plăcute.

S'au realizat multe cunoștințe nouă — nu știu dacă Hymen a făcut vre-o cucerire serioasă printre părechile tinere improvizate în vârtegiul jocului.

Asemene conuiste tainice dealtmintea numai timpul ulterior le va descoperi.

A doua și s'a făcut o excursiune la Hunedoara. Publicul strein care nu a cercetat până acuma locurile istorice și clasice unde a fost leagănul Corvinilor, s'a folosit de ocaziunea binevenită pentru a le vedea și admira frumusețea lor romantică și pentru a-și reaminti un trecut istoric strălucit.

Ocupațiunile urgente reclamând reînțoarcerea mea acasă am trebuit să abdic de folosul acestei excursiuni, cu toate că și eu ardeam de dorul de a vede clasicul pământ al Hunedoarei.

Mi-am pus bagagia în ordine și luându-mi ziua bună dela Orăștie am plecat cătră casă.

În cele publicate până acum am descris în liniamente principale seria de festivități arangiate din incidentul acestei adunări generale, am relevat interesul și zelul ce l'au arătat inteligența română din Orăștie pentru a da acelor festivități o valoare durabilă, am arătat ospitalitatea esemplară a românilor din Orăștie, și am constatat armonia ce s'a vădit în tot decursul festivităților. Reasumând vom dice că satisfacțiunea tuturor celor ce au avut onoarea de a fi de astadată oaspeții românilor din Orăștie, este cea mai eclatantă dovadă despre succesul deplin al festivităților orestiene, despre zelul, interesul, tactul și precauțiunea celor ce le-au arangiat. Inteligența din Orăștie și-a câștigat în toate privințele un titlu de recunoștință și anelele Asociațiunii vor in-

registra cu bucurie faptul generos că la aceasta Adunare fondurile s'au sporit cu suma considerabilă de 1500 fl. v. a.

Am vădit Orăștie și pe românii orestieni în lumina festivităților și ne am bucurat de virtuțile ce le-au arătat. Acum cu permisiunea cetitorilor îmi voi lua libertatea a contempla orașul și pe orășeni, viața și activitatea lor, sub alte puncte de vedere.

Românii din Orăștie ca element orășenesc au puțină valoare. Deși au fost în mijlocul unei populațiuni sirguitoare și cruțătoare. Ei au învățat puțin dela sasi. Lipsiți de industrie și comerț, nici nu pot pretinde a se asemăna cu sasi. Industria română preste tot, în deosebi aici în Orăștie se află în stadiile prime de dezvoltare. Sânt puținii industriași români și aceștia încă de condițiuni modeste. Unica profesiune de ceva valoare a fost pielăria. Era într'o vreme în Orăștie un număr considerabil de pielari sau timari cum se numesc pe aici, oameni cu trecere și avere. Astăzi însă această clasă de profesioniști, care era fala industriei române de aici, a scăpătat. Cei mai mulți au sărăcit și s'au ruinat. Ar fi foarte instructiv a cerceta motivele acestei repede decădențe, însă de astădată ne mărginim a constata pur și simplu faptul trist, că astăzi acest ram de industrie a decădut.

gului și în parte și la cei din tractul Sibiului și Seliștei. Măsurile se vor lua și sperăm, că dacă comitetul va purcede mai cu stăruință ca în anul trecut, cesiunea financiară a Reuniunii se va regula și nu se vor grămădi toate agendele, numai în povara presidiului.

Constatând aceste, parem, că aici e buba că din cele 3 diare cari se redactează în Sibiu nici unul nu a luat notițe de conferințele învățătoresci, nevoind nici unul, din domni redactori a demasca adevăratul demers al unei corporațiuni, care se conduce din centru și ar trebui să fie de model întru toate și prin urmare și în observarea strictă a statutelor. S'a constatat mai departe, că comisiunile didactice, afară de cele 2 elaborate prezentate anul trecut de dl Nicolau Ivan din Seliște și unul de V. Iosof din Tilișca, nu au înaintat nici un operat și așa comisiunile s'au însărcinat din nou cu terminarea lucrărilor lor. După ce s'au terminat agendele Reuniunii — s'au început conferințele — și așa învățătorii întruniți în conferințe, au ținut afară de cele 3 ședințe încă 7 ședințe, toate bine cercetate. Am vădit între onorații din Sibiu asistând rënduri rënduri pe dl director seminarial Hannia, odată pe dl Dr. Barcianu, Comșa și în mai multe rënduri pe domni Cunțan, Bobeș și Radu Popea.

Comisiunile consistoriale nu scim cine a fost, scim însă că ședințele conferințelor s'au ținut par-tea cea mai mare sub presidiul vice-președintelui și una s'a ținut sub presidiul dlui președinte. Cu toate acestea n'a fost mare lipsă de conducere, pentru că învățătorii se pare că încep a fi în pozițiune de a folosi timpul fără ca scaunul presidial să le impună respectul cuvenit, ce datoresc unei întruniri colegiale cu scop de a se cultiva unii pe alții, de a-și arăta unii altora calea spre bine și care duce mai iute și mai ușor la scop. Motivul din urmă se pare că a fost principiul conducătoriu în decursul conferințelor, sub durată cărora s'a putut observa între învățători aproape unanima dorință de a trăi în bună concordanță și frățietate, și de aceea nu e de a se înregistra nici cea mai mică disonanță în modul de a procedea întru ameliorarea soartei lor.

Se reportez per longum et latum despre cele 7 ședințe și despre viul interes ce au arătat învățătorii cu deosebire față de prelegerile cele eminent academice ale dlui Ioan Slavici, directoarele diariului „Tribuna” nu sum în plăcuta pozițiune, dar imi place a crede că unul din domni învățători și va lua osteneala a face un raport special despre aceste interesante prelegeri. Constat că în ședințele a IV, VI, VIII, IX și X dl Slavici a arătat modul de procedea în tractarea limbei române dela primirea elevului în școală, până la eșirea lui precum și materialul ce ar fi de a se propune. Încât a fost primit dl Slavici de o parte însemnată nu sciu, dar sciu că dacă învățătorii noștri ar ținea cont de comunicătele dlui disertante nu le-ar părea nici unuia rău că au luat parte la conferințele ținute din 25—31 August în Sibiu.

E frumoasă și laudabilă sarcina ce și o a impus dl Slavici prin prelegerile ținute în conferințele din Sibiu și învățătorii noștri i datoresc cu recunoștința lor.

În ședința IV și V a ținut dl Nicolau Ivan din Seliște o prelegere interesantă despre metodel sintetic și cel analitic și a arătat avantajele ce ni le ofer ambele, dacă învățătorii vor folosi bine intuițiunea și nu vor face salturi neiertate. Cu deosebire a recomandat DSa literile mobile, ca cel mai bun mijloc de a învăța cetitul. Disertantele se ve-

Alte ramuri de industrie sunt prea primitive nu merită a le aminti. Croitoria are un demn reprezentant în persoana dlui Sim. Corvin, care prin muncă onestă și cruțare a ajuns la o stare de prosperitate încât se poate măsura cu ori și care profesionit străin. Dar cu densus începe și se și gată numărul croitorilor de valoare. Sunt multe ramuri de industrie, cari ar putea să prospereze pentru că întreg ținutul Oreștiei este locuit de români și acestia i-ar sprigini. Un asemenea ram de profesiune este cojocăria, însă și aceasta este foarte slab reprezentată la românii de aici. Se ved unele începuturi îmbucurătoare, sunt mulți tineri aplicați pe la meserii diverse în Oreștie, însă lipsa de pregătire necesară școlastică și de perfecționare în profesiune, lipsa de capital, ne dă puține prospecte de un progres serios și sistematic. Trebuie multă muncă, multă stăruință, multe jertfe, dacă vom a funda o industrie solidă, temeinică și durabilă. Este datorința inteligenței noastre să promoveze industria. După cât sciu eu unii dintre inteligenți au și dat tot sucursul necesar, cel puțin în privința calificațiunii spirituale prin înființarea unui curs pentru profesioniști.

(Va urma)

dea mai aplicat pentru sistemul sintetic, pre când Hămbășan din Reșinari și Petrișor din Avrig pledau pentru sistemul analitic.

În ședința VI a arătat Hociotă modul de a învăța scris cetitul după sistemul practisat de densus la școala din Seliște adevă cel sintetic, și ia succes chiar și fără multă carte a dovedi că e în stare cu o disciplină bună a aduce pre elevi în curând la cetit și scris.

Martii seara s'a ținut în pavilionul grădinei „Hermann” o întrunire colegială la care au asistat aproape toți învățătorii. Președintele a ridicat un păhar de vin în onoarea dlui Slavici, dl N. Ivan pentru președintele Reuniunii, ear dl Slavici pentru toți învățătorii.

În ordine esemplară așa cum s'au întrunit învățătorii s'au și depărtat pre la oarele 11 fiecare la ale sale. În ziua următoare pe baza unei înțelegeri unanime s'a redactat o Representațiune, ce au să o adreseze învățătorii întruniți la conferințele din Sibiu Escelenței Sale Înalt prea sântitului Domn arhiepiscop și metropolit. Representațiunea era să fie predată Esc. Sale de o comisiune statătoare din domni Petrișor, Stoica și Hămbășan sub conducerea dlui Nicolae Ivan. Ce s'a ales de reprezentățiune, ce de comisiunea aleasă nu sciu — cred că voui fi clarificat în curând.

Ar fi trist ca o rugare inocentă cum e cea prezentă să nu fi ajuns, la locul competent, deoarece ea privește ameliorarea stărei învățătorilor în cele materiale, disciplinare și în genere la o pozițiune onorifică ce le compete în societate.

Și mai trist ar fi când s'ar adevări că o influință dictatorică le-ar fi dat se înțeleagă, că reprezentățiunea nu are loc, și are să rămână cu 35 subscrieri în posesiunea celui ce o a redactat.

Un amic al învățătorilor.

Apel

cătră publicul român!

În 27 și 28 Septembrie st. n. a. c. va fi adunarea societății fondului de teatru român în Arad.

În scopul și dorința de a da unei asemenea întruniri de interes cultural importanța ce i se cuvine, și a ne afirma și cu această ocaziune, ca popor consciu de progresele culturii și civilizațiunii, la care sântem chemați după calitățile și aptitudinile noastre, — comitetul de primire a luat toate dispozițiunile ca adunarea societății fondului de teatru român se aibă înfățișarea unei adevărate sărbători culturale a Românilor din aceste părți. Ea va fi împrennată cu un concert, ce se va ținea în „Crucea albă” în seara din 27 Septembrie și un bal ce se va ținea în 28 Septembrie tot în „Crucea albă.”

Aducând acestea la cunoștința Onoratului public român, comitetul de primire apelează la toate inimile românesci, și invită pe toți amicii progresului și culturii naționale, a participa la festivitățile adunării societății fondului de teatru român, care vor avè loc aici în Arad.

Pentru orientarea On. public, Comitetul anuncie, că invitări speciale nu va face. Primească deci invitarea noastră generală tot românul, ca invitare specială pentru sine!

Arad, 15 Septembrie 1884.

Comitetul arangiatoriu.

Dechiarățiune.

Domnule Redactor! În Nr. 105 al „Telegrafului Român” binevoiiți a răspunde la un articol publicat în „Tribuna” Nr. 109, despre carele susțineți cu deplină pozitivitate că ar fi productul meu, și de aci apoi a Ve ocupa de persoana mea. Mă ved deci silit a eși din reserva ce mi-am impu, și de astădată a declara cu toată pozitivitatea că nu sânt eu autorul menționatului articol din „Tribuna” nici am avut cunoștință despre densus până l'am cetit în acel diar, și nici mi-a trecut prin minte ca se răspund celor publicate în „Telegr. Român.” la adresa mea.

Binevoiiți deci dle Redactor în procsimul număr al diariului DVoastre a rectifica cele publicate în Nr. 105 al acelui diar.

Sibiu 9/21 Septembrie 1884.

Simeon Popescu,
protopresbiter.

Ne pare bine că dl protopop Popescu ca șef al tractului declină dela sine ori ce legătură cu cele publicate în diariul „Tribuna” Nr. 109 la adresa diariului „Telegraful Român,” și a oamenilor, cari susțin „Telegraful Român.”

Remâne acuma solidară preoțiunea din tractul Sibiului, și și cu densus ne vom trage seama. După cum s'a putut vedea întreg articolul din „Tribuna” este o falsificare și calumnie la adresa noastră.

Preoțiunea din tractul Sibiului cât timp va fi solidară cu cele publicate sub firma ei în diariul „Tribuna” Nr. 109 va rămânea pe față cu perfidia de calumnie și falsificătoarea adevărului.

Cunoascem întreagă preoțiunea din tractul Sibiului. Aceasta ne-a făcut să avem despre ea buna opinie exprimată în diariul nostru Nr. 105. Scim și aceea că ea nici cunoștință n'are despre cele publicate în „Tribuna” sub firma ei.

Cu toate acestea acum, după declarațiunea domnului protopop Popescu așteptăm dela simțul bun al preoțiunii din acest tract, ca în interesul adevărului și al reputățiunii sale proprie se vină a lămuri lucrul, declarând fiecare cu iscălitura sa: dacă este san nu este părtaș la articolul și declarațiunea din Nr. 109 al „Tribunei”?

Aceasta o așteptăm cu atât mai vârtos, pentru că nici un preot consciu de caracterul și demnitatea sa nu poate fi indiferent față cu presupunerea, că ar fi complice în blasfemiile din acel articol.

Încă și mai mult așteptăm această lămurire, când scim că preoțiunea din tractul Sibiului nu este așa de ignorantă, ca se nu cunoască natura intențiunilor pornite contra „Telegrafului Român,” și se nu vadă prăpastia, spre care merg oamenii cu astfelii de intențiuni.

Domnul protopresbiter tractual premerge preoțiunii sale cu exemplul bun prin dechiarățiunea, ce o premiserăm la acest loc. Acum vine la rënd Onorata preoțiune parochială.

Deci — se auđim! Redacțiunea.

Anunciu.

Pl. tit. colectanți sânt rogați se binevoiască a trimite obiectele menite pentru loteria arangiată de cătră „Reuniunea femeilor române din Sibiu,” până la terminul defipt pe 27 Septembrie, ca să ne putem orienta în privința pașilor ulteriori.

Sibiu la 22. Septembrie 1884.

Comitetul.

Varietăți.

* (Alegere de deputat la congres). În cercul V. Abrud, prot. Ioan Gall. În cercul IV. Deva, prot. Ioan Papiu. În cercul III. Orăștia prot. Romul de Crainic. În cercul IX, Reghin prot. Simeon Popescu. În cercul Sebeș actul alegerii a rămas neîncheiat.

* (Postal). Comunicațiunea postală de patru ori pe săptămână între Bodzaforduló și Nagy Boronyó cu 1 Octomvre începând se preface în comunicațiune de toată ziua. Mersul rămâne tot cel vechiu.

* (De ale timpului). Ni se scrie din Câmpeni: Timpul nefavorabil s'au îndreptat spre bucuria țeranilor noștri. În timpul ploios și friguros de mai înainte densus și făceau feliurite combinațiuni; cu deosebire avea loc graiul profetic cu respect la viitoriu.

O rađă de speranță tot mai aveau, ba erau unii cari prevesteau cu siguritate că vom avea o toamnă durabilă.

La credința aceasta veniseră ei, vedând că au înflorit pomii acuma toamna, nu ca de obicei primăvara. În adevăr pe Arieși ni s'a dat a vede în mai multe locuri flori cu deosebire pe meri, așa încât privindu-le țe transpui cu cugetul coala primăvara când reinviă natura.

* (Glumă și nu prea). Scipio Nasica voinđ a cerceta pe poetul Ennius, servitoarea acestuia i dișe: „Nu e acasă” cu toate că Nasica observase, că e acasă. După aceea Ennius voi să cerceteze pe Nasica, acesta însă strigă: „Nu sânt acasă!” „Doară îți cunosc vocea!” i replică Ennius. „Ești om fără rușine,” i dișe Nasica, „căci eu am dat cređemânt cuvintelor servitoarei tale, ear tu nici la ale mele.”

* (Presimț). Jucânduse odată cei 3 copii ai Contesei de Boulognea, Ida, toți 3 din jucărie s'au ascuns sub veșmântul mamei lor; bărbatul ei, Eustakius, intrând în odaie a întreat-o, ce a ascuns sub veșmânt? 3 principii răspunse ea suridând: unul e duce, al doilea e rege și al treilea contel! Cuvintele femeiei le-au și justificat viitorul, căci unul dintre fii, Gottfried, a ajuns duce de Lotharingia, al doilea, Balduin a ajuns rege al Ierusalimului, și al 3-lea Eustakius a ajuns conte de Boulognea.

Posta Redacțiunii.

Domnului Ioan Boeriu în Valendorf. Lucrul DVoastre s'a transpus la locurile competente, neformând el materie pentru diaristică.

Loterie.

Sâmbătă în 20 Septembrie n. 1884.

Viena:	67	82	80	71	33
Timișoara:	58	27	72	70	57

ad Nr. 281

[883] 1-3

CONCURS.

Devenind vacante următoarele stipendii și anume:

a) Cel de 100 fl. v. a. pentru studenți la școlile comerciale din patrie.
b) Cel de 50 fl. v. a. din fundațiunea „Dobâca” pentru gimnastiști născuți din comitatul de odinioară al Dobâcei.

c) Cel de 20 fl. v. a. din fundațiunea „E. D. Bașota” pentru gimnastiști: cu preferința celor din munții apuseni sau din fostul district al Năsăudului.

d) Cel de 60 fl. v. a. din fundațiunea „Galliană” pentru gimnastiști.

Mai departe fiind a se conferi de nou:
e) Un stipendiu de 50 fl. v. a. din fundațiunea fraților (Radu și George) „Riurénu” pentru studenți dela școlile medii.

f) 2 ajutoare à 20 fl. v. a. pe an din fundațiunea „Tofaleană” pentru meserieși cu preferința pentru descendenți din vre-o familie a fostei comune „Tofalân”, se scrie concurs pentru conferirea lor. Cererile au se fie prezentate subsemnatului comitet până la 20 Octombrie st. n. a. c. însoțite pentru stipendiile de sub a) și e) de următoarele documente:

1. Atestat de botez.
2. Atestat școlastic de pe semestrul II-lea al anului școlastic precedent.
3. Atestat de frecvență din anul școlastic curent;
4. Atestat de sărăcie, eventual de starea orfană dela primăria comunală, vidimat de oficiul pretorial;
5. Declarațiune că nu mai capătă din alt loc vre un stipendiu.

Ear la cele de sub f), pe lângă atestat de botez, atestat școlastic de cel puțin a 4-a clasă elementară și atestat de sărăcie și contract încheiat cu măiestrul la care se află în învățătură.

Din ședința comitetului asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la Sibiu în 3 Septembrie n. 1884.

Jacob Bologna,
vpres.

G. Barit,
secretar.

Nr. 183.

[878] 1-3

CONCURS.

Devenind stațiunea învățătorescă din comuna Porumbacul-inferior, protopresbiteratul Avrigului vacantă, se scrie concurs până la 25 Septembrie a. c. st. v. spre ocuparea ei, prelungă un salariu de 170 fl. v. a. care se va plăti prin repartitie dela popor.

Doritorii de a ocupa acest post învățătoresc vor avea așă așterne suplicile lor instruite în sensul legilor din vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul susarțat.

Oficiul protopresbiteral al Avrigului în conțelegere cu comitetul parochial. Avrig 3 Septembrie 1884.

Vasilii Macsim,
administ. ppresb.

Nr. 467.

[879] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala gr. or. din Șirnea protopresbiteratul Branului se scrie concurs cu termin de 15 zile dela cea dintâi publicare.

Salariu anual împreunat cu acest post este 130 fl. v. a. și anume 70 fl. din cassa comunală; ear restul de 60 fl. din tacele dela copii obligați a frecuenta școala.

Doritorii de a ocupa acest post vor așterne petițiunile lor instruite în sensul legilor în vigoare până la terminul indicat subscrisei oficiu protopresbiteral. Zernești, 4 Septembrie 1884.

Oficiul protopresbiteral al tractului Branului.

Traian Mețian,
administ. ppresb.

Nr. 205.

[880] 1-3

CONCURS

Devenind vacantă parochia gr. or. din Grid cu filia Șarcaia de clasa a III din protopresbiteratul Făgărașului se deschide prin aceasta concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:
Dela 206 familie câte o jumătate ferdelă bucate de familie, precum și

locurile eclesiei cu venitele stolare parochiale staverite în ședința sinodului parochial din 1 Iuliu a. c., toate aceste emolumente computeate la olaltă dau suma anuală de 432 fl. v. a.

Doritorii de a competi la această parochia au așă așterne suplicile lor în terminul mai susarțat instruite conform statutului organic și a regulamentului din 1878.

Făgăraș, 31 Iuliu 1884.

Oficiul protopresbiteral al Făgărașului în conțelegere cu comitetul parochial.

Petru Popescu,
protopresbiter.

Concurs.

Spre întregirea stațiunii de învățătoriu la școala gr. or. rom. din Orăștieara de sus cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc, se scrie concurs cu termin până la 15 Septembrie st. v. fiind cererile instruite în ordine a se așterne subscrisei oficiu protopresbiteral.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Orăștie 24 August 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Orăștiei.

N. Popoviciu,
protopresb.

[873] 2-3

Nr. 20.

[857] 2-3

Prelungire de concurs.

În urma concursului scris din partea Eforiei școlii capitale greco-orientale din Veneția inferioară pentru întregirea postului de învățătoriu diriginte și secundariu devenite vacante, din lipsa concurenților se prelungesc termenul de competiție până în 21/9 Septembrie 1884, în care ziua va fi și alegerea, urcându-se salariul învățătorului diriginte la 350 fl. și al celui secundariu tot cu 200 fl. pentru ambii cuartir liber în edificiul școlii și lemnele focali necesari.

Veneția inferioară în 31/19 August 1884.

G. Comanicu,
v. președintele eforiei.

Sunt rugate și celelalte jurnale a publica acest concurs, cu atăta mai vârtos, căci la prima escriere nu sau insinnat competenți.

Nr. 595.

[858] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătoresci dela școala confesională gr. or. din comuna Toplița română protopresbiteratul Reghinului, se deschide concurs cu termin până la 15 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt: 300 fl. v. a. salariu anual, plătinde în rate lunare de câte 25 fl. v. a., cuartir gratuit și lemne de foc.

Petițiunile concursuale instruite conform legilor din vigoare sunt a se adresa oficiului protopresbiteral gr. or. al Reghinului în Idicel, p. u. Vécș. Toplița în 6 August 1884.

În conțelegere cu preanonatul domn protopresbiter.

În numele comitetului parochial.

Georgiu Popescu,
paroch și președ. comit. parochial.

Nr. 137.

[867] 3-3

CONCURS.

Devenind postul de învățătoriu la școala confesională gr. or. din oraș Alba-Iulia vacant, prin aceasta se scrie concurs cu terminul până la 14 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:
1. 180 fl. leafă pe anul școlastic 1884/5 din cassa bisericeii.
2. Cuartir liber în edificiul școlii.
3. Lemne suficiente de încălțit atât cuartirul cât și școala.

Doritorii de a ocupa acest post se și aștearnă concursul instruite conform legilor școlastice la subscrisei, până la terminul de sus când va fi și alegerea.

Oficiul protopresbiteral gr. or.
Alba-Iulia 19 August 1884.

Alecsandru Tordășan,
protopresbiter gr. or.

Nr. 292

[863] 2-3

CONCURS.

Devenind stațiunile învățătoresci din comunele mai jos numite vacante se scrie pentru întregirea lor concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

1. Daia, cu salariu de 200 fl. v. a., folosirea grădinei școlare, cortel și lemne și

2. Cioara, cu leafă de 100 fl. v. a., cortel și lemne.

Doritorii de a se aplica la vre una din premenționatele stațiuni învățătoresci au se și subtearnă suplicile provădute cu documentele prescrișe de lege, subsemnatului în terminul supranotat.

Sebeș în 27 August 1884.

Oficiul protopresbiteral greco oriental.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

ad. Nr. 309

[865] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale-populare gr. or. din protopresbiteratul Zarandului, din comunele mai jos însemnate, se scrie concurs cu termin până în 23 Septembrie a. c. st. v.

1. Juncu, cu salariu anual de 210 fl., cuartir și lemne.

2. Vaca, cu salariu anual de 180 fl. cuartir și lemne.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a subșterne petițiunile lor, instruite conform prescriptelor legilor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul supraindicat.

Brad (Zarand) în 27 August 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Zarandului
Georgiu Părău,
adm. protopresb.

Nr. 132.

[866] 2-3

CONCURS

Devenind postul de învățătoriu la școala confesională gr. or. din Gioagiul de sus în vacanță, prin aceasta se scrie concurs cu terminul până la 16 Septembrie a. c.

Emolumentele sunt:

1. 220 fl. leafă pe anul școl. 1884/5 din cassa bisericeii.

2. Cuartir liber în edificiul școlii.

3. Lemne de încălțit suficiente atât pentru învățătoriu cât și pentru școala.

Doritorii de a ocupa acest post se și aștearnă concursul la subscrisei instruite conform legilor școlastice până la terminul de sus.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

Alba-Iulia, 16 August 1884.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsandru Tordășan,
protopresbiter gr. or.

CONCURS.

Pentru ocuparea a trei posturi învățătoresci dela școala elementară gr. or. română din Cămpeni se deschide concurs până la 15 Septembrie a. c. st. v.

Emolumentele:

Salariu anual de câte 300 fl. v. a. pentru fiecare învățătoriu — care li se va solvi în rate lunare anticipative din cassa fondului școlar precum și câte un stângin de lemne.

Învățătorii cărui în sensul normativului școlar i se vor concedea atăcerile direcționale va primi și o remunerațiune de 50 fl. v. a.

Suplicile instruite conform prescriptelor statutului organic și a legilor din vigoare sunt de a se așterne până la terminul susindicat ofi-

ciului protopresbiteral gr. or. al Cămpenilor în Abrud. [872] 2-3

În conțelegere cu comitetul parochial:
Cămpeni, 22 August 1884.

Ioan Gall,
adm. prot.

Nr. 182.

[860] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala poporală gr. or. din Livezeni cu salariu anual de 280 fl., cuartir și 4 orgii lemne, se deschide concurs cu terminul până la 23 Septembrie st. v. a. c.

Concurenții dela cari se pretind și cunoscințe în tipicul bisericeii, au așă așterne suplicile lor instruite în sensul prescrișelor legii, la subscrisei oficiu protopresbiteral, până la terminul sus amintit.

Hațeg, la 22 August 1884.

Pentru Comitetul parochial, — oficiul protopresbiteral al Hațiegului,

Ioan Raț,
protopresbiter.

Nr. 292

[875] 2-3

Edict.

Haralampie Cărpeneșan din comuna Răhău părăsinduși legitima s'a soție cu numele Ana născută Avram Cărpeneșan tot de aci mai bine de 3 ani de zile fără a se sci ubicațiunea lui se citează prin aceasta, ca în termin de 3 luni de zile dela datul de față se se prezenteze înaintea subsemnatului, căci la din contră procesul incamnet de soția lui, se va decide pre basa pribegirii lui.

Sebeș în 27 August 1884.

Oficiul protopresbiter gr. or.

Ioan Tipeiu,
protopop.

Nr. 20.

[881] 1-3

Licitațiune publică.

Pentru întreprinderea zidirii bisericeii române greco orientale din Șinca nouă, protopresbiteratul Făgărașului, se va ținea **Duminică 30 Septembrie (12 Octombrie) a. c.** licitațiune publică în fața locului.

Doritorii provăduți cu documentele recerute despre destoinicia lor, precum și cu vadiu de 10% din prețul strigării, au a se afla pe ziua numită la 10 oare dimineața la oficiul parochial, unde vor afla și condițiunile mai deaproape.

Șinca nouă, 1 Septembrie 1884.

Comitetul parochial.

Nr. 4624 civ.

[882] 1-3

Publicațiune.

În comuna „Hașfalău” pentru a putea face pașii necesari la segregarea hotărului, și adevă pentru alegerea inginerului și faceora preliminarului de spese se pune zi de pertractare pe 10 Noembrie 1884 la 3 oare după ameași la casa comunală în Hașfalău.

La aceasta se invită cei interesați cu observarea că absența lor nu va impedeza ținerea pertractării.

În numele tribunalului.

Elisabetopole, 16 Septembrie 1884,

Székely Miklós,
jude esmis.

MORBURI SECRETE

le vindec pe basa esperiențelor celor mai nouă științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discreșiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 47

Dr. Bella,

membru la societăți științifice etc.
6, Place de la Nation 6. — PARIS.